

PROF. DR. SALIH FOČO,

PRODEKAN FILOZOFSKOG FAKULTETA U SARAJEVU

**Obraćanje na otvaranju Okruglog stola *Iljas Hadžibegović*
– čovjek, naučnik, pedagog**

Sarajevo, 27. aprila 2011. godine

Uvažena porodico Hadžibegović, poštovane kolege i kolegice,
dragi prijatelji nauke, poštovaoci pisane riječi

Ovo je jedna tradicija koju Filozofski fakultet već duže vrijeme njeguje i na neki način čuva sjećanja na ljude koji su značajno ostavili pečata u historiji ovog fakulteta i historiji naše zemlje. U tome svakako prednjači Odsjek za historiju, što je jako dobro i što podržavamo. U svakom slučaju, ne vrijedi isticati ona djela koja su dovoljna samo nama bez podrške svih vas i bez javnosti kojoj su naši radovi i naša naučna aktivnost posvećeni. Ovaj skup je podrška, prije svega, nauci i ljudima koji su je stvarali u onim teškim vremenima. Sva su prethodna vremena bila teška, a pogotovo za vas historičare jer je historija kao nauka teška, jer je puna protivrječnosti i sukoba koje mi iz sadašnjosti teško razumjevamo ili o njima subjektivno sudimo. Što je teža historija, to je nauka teža a mjesto naučnika neodređenije i nejasnije. Sam Iljas Hadžibegović potvrđuje tu činjenicu. Ja sam jutros pogledao Iljasovu biografiju i vidio sam da je živio u pet država, a da iz svog Bugojna i Sarajeva nigdje nije otišao. Dakle, kolika je turbulencija i koliko je historija sama promjenjiva kao i ljudska sudbina ili naši putevi kojima idemo. Zato mi dopustite da ispred Fakulteta i njegove akademske zajednice, gdje je Iljas bio nastavnik, da vas pozdravim, da vam se zahvalim na odzivu koji ste učinili i time učinili čast, prije svega, rahmetli Iljasu, a onda i Fakultetu i njegovim naporima koje čini da očuva sjećanja na svoje profesore, saradnike i naučnike.

Mi živimo, prije svega, od nauke, stvaramo i vrednujemo se po našim djelima i onim što smo iza sebe ostavili. Sam ovaj poziv nagovještava da prije svega imate za cilj da osvijetlite naučni doprinos Iljasov koji je svakako velik. Historija će ga tek vrednovati, vi to znate, mnogi njegovi radovi na nesreću su ostali nezapaženi i tek će istraživači doći do spoznaje, kao što je recimo *Istorija SKJ*, koja je izuzetno značajna, kapitalno djelo koje niko nije uspio prije njega napraviti. Ono je, sticajem okolnosti

i političkih prilika, gurnuto u zaborav, a naša sreća je da znamo čovjeka koji je to stvorio i na neki način, podario svima nama.

Također, htio bih da kažem da rahmetli Iljas nije samo naučnik, i u tom pogledu, bio je pedagog, koji se ogledao u izuzetno velikom ljudskom dostojanstvu. Prvo je, kao pedagog, prenosio znanje generacijama i ljudima s kojima je radio. Mislim da nema nastavnika niti saradnika, pogotovo nema nijednog studenta, koji bi mogli dati prigovor na njegove kriterije, ponašanje i toplinu odnosa koju je unosio među saradnike i studente. Kvalitet predavanja i odnosi koje je uspostavljao, su bili ljudski i humani, sa izuzetno izraženim velikim pedagoškim zahtjevima za savlađivanjem gradiva i poštivanjem nauke i njene istine.

I na kraju, ne mogu a da ne konstatiram da je Iljas bio svestrana ličnost i nije sve osobine i njegove radne karakteristike moguće svesti na nekoliko konstatacija ili natuknica. Vi ćete, zato, na ovom skupu detaljnije osvijetliti njegov doprinos historijskoj nauci i njegovom nastavnom radu na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Ono što ja mogu konstatirati sastoji se u sljedećem, Iljas je bio stamen, prije svega, hrabar i odvažan čovjek, koji se rukovodio naukom i principima naučne metodologije. Nije se želio baviti aktivno politikom niti u nju ulaziti, već je bio odan nauci i svom pozivu. I rijetki su takvi ljudi, koji nisu izlazili iz struke nego su uvijek ostali u njoj, bez obzira na velike ponude koje je imao. Iljas je bio urednik mnogobrojnih časopisa, istraživao je značajne i aktuelne teme radničkog pokreta, a zapravo vidimo da je ostao dostojanstven i kao takvog mi ga pamtimo i zato ovaj današnji skup cijenimo da će dati doprinos, da otvorimo, na neki način, i puteve saznavanja veličine koju smo imali i koju je ostavio ovoj mlađoj generaciji rahmetli Iljas Hadžibegović. Želim vam ugodan rad i dobar doprinos u razumijevanju misli i djela našeg kolege Iljasa Hadžibegovića. Hvala.